

SLOVENSKI OBRTNIK

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca.

Cena za celo leto K 6.—
za pol leta K 3.—
za četrt leta K 1.60

Glasi

„Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug“

Cena oglasom: Tristopna petivrstica: 1 krat 12 vin., 2 krat 10 vin.,
3 krat 8 vin., za večkrat primeren popust.

Rokopisi se pošiljajo uredništvu „Slov. obrtnika“ v Ljubljani, Tržaška cesta 33, naročnina in oglasi pa naslové: Engelbert Franchetti v Ljubljani, Jurčičev trg 3.

Št. 1.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1906.

Leto I.

Današnje številko pošiljamo še vsem onim, ki nam niso vrnili prve številke. Prihodnje številko dobe samo tisti, ki so poslali naročnino. Naročnino se lahko plača tudi četletno, to je 1 K 60 h. **Upravništvo.**

Namen in pomen našega lista.

Dodatno k programu, ki smo ga očrtali v prvi številki „Slov. obrtnika“, se nam zdi potrebno nekatere točke listovega programa natančneje označiti.

List je potreben, to uvidi vsak obrtnik, in prva številka je naša priznanje in odobravanje pri vseh obrtnikih brez ozira na politično prepričanje. In kako tudi ne? Slovensko obrtništvo je razkosano, nikjer nobene skupnosti, nikjer enotnega nastopanja. Ločeni smo po deželah, ločeni smo pa tudi, kar je jako žalostno, po političnem mišljenju. Političnega prepričanja ne bo list nikomur jemal, ker to ni njegova naloga. Nasprotno, stanovskim tovarišem še priporočamo, da se zanimajo za politična vprašanja, kajti dandanes je to potrebno za vsakega količjak izobraženega človeka. Toda kdor trezno prevdaja, mora sam po sebi priti do zaključka, da se mora v prvi vrsti najbolj brigati za svoj stan. In to hočemo slovenskim obrtnikom vcepiti in jih privedi do izpoznanja, da mora vsak delovati najprej za povzdigo obrtnega stanu, potem se šele pečati s politikom. Zato bo tudi vodilo lista: vse za obrtni stan!

Kdor pazno zasleduje obrtno politiko zadnjih let, je opazil, da se je mnogo starega izpremenilo in odpravilo in mnogo novega prišlo na dan, toda nikjer se ni pokazal preobrat za boljši položaj obrtnega stanu. Novi obrtni zakon nam obeta nekaj izboljšanja, toda bogve, če se bo tako uveljavil, kakor ga nasvetuje stalni obrtni odsek. Načrt ima mnogo sovražnikov in lahko je mogoče, da se v državnem zboru ne sprejme. Obrtniku ne preostaja drugega, nego da se še nadalje sam bojuje in bori za življenske potrebe, za svoj vsakdanji kruh in treba je čimdalje večje vstrajnosti, da si vzdrži svoj obstoj.

„Slovenski obrtnik“ bo kazal na rane obrtnega stanu, grajal bo napake v splošni uredbi in grajal tudi napake stanovskih tovarišev. Namen Slovenskega obrtnika je, vzgojiti slovenski obrtni stan, da bo vendar enkrat začel dvigati svojo glavo in zahtevati kar mu gre. In ako hoče kaj doseči, mora združen zahtevati, združen nastopati! In naš list

bo poučil obrtnike, da pridejo do izpoznanja, da je tesno in krepko združenje stanovskih tovarišev najnujnejša potreba, ako se hočemo upirati napadom sedanjega časa. Iz vrst slovenskih obrtnikov moramo iztrebiti in izgnati indolenco in brezbriznost, ki še prevladuje pri njih, povedati jim hočemo, da gostilniška politika ne bo rešila obrtnega stanu. Organizacija in okrepitve stanovske zavesti je naša rešitev!

In tu se nam zdi potrebno še nekaj omeniti. „Slovenski obrtnik“ je sicer glasilo zveze kranjskih obrtnih zadrug, toda s tem ni rečeno, da bo delal le za organizacijo kranjskih obrtnikov ter da se bo zanimal le za težnje imenovanih. Nikakor! Njegov namen je zastopati splošne koristi vseh slovenskih obrtnikov, delati na uresničenje organizacije vseh slovenskih obrtnikov bodisi v tej ali oni deželi. Nekdo je moral začeti s tem delom in le hvalevredno je, da se je v odboru zveze kranjskih obrtnih zadrug kot v največji organizaciji slovenskih obrtnikov sprožila ta misel.

Naše stremljenje gre dalje! „Slovenski obrtnik“ bo pripravljaj pot do splošnega združenja slovenskih obrtnikov; naša misel je, da se sčasoma ustanovi splošno slovensko obrtno društvo, v katerem bodo združeni obrtniki vseh slovenskih pokrajin. Z listom bomo vzgojili slovenske obrtnike za to misel in ako to dosežemo, bo veliko storjenega. Tako društvo bo imelo veliko moč, njegov glas bo kaj zalegel pri odločilnih faktorjih. Zato vabimo tudi izvenkranjske slovenske obrtnike, da pridno berejo naš list, da ga razširjajo pri stanovskih tovariših in mu pridobivajo naročnike. List naj bo ponos in ljubljeno dete vseh slovenskih obrtnikov, ki bodo po njem dosegli mogočno organizacijo. Nihče se ne more izgovarjati, da list ne zastopa njegovega mišljenja, kajti list bo zastopal edino le mišljenje vsakega slovenskega obrtnika, zastopal bo splošne slovenske obrtniške interese!

Po sebi je umevno, da bomo gojili združno misel ter propagirali idejo obrtnega združništva. Zadruga so podlaga obrtne organizacije in imajo v sebi mnogo koristnega za obrtni stan. Priporočali bomo, da se ustanove nove zadruga in da se vse kranjske obrtne zadruga združijo v zvezi. Na podlagi združnih organizacij bomo potem dosegli splošno slovensko obrtno organizacijo.

H koncu pozivljamo naročnike, da nam pridno dopisujejo o vseh za obrtnike važnejših stvareh. Marsikdo najde dobro misel, o kateri bi bilo dobro, da se razpravlja v obrtnem glasilu. Všeč nam bi bilo, da se obrtniki sami izražajo, kaj naj list prijavlja, da bo bolj aktualne važnosti. Slovenski obrtniki, poslužujte se tudi ugodnosti glede pravnih svetov v vseh zadevah, ki jih bomo dajali vpraševalcem Odbore obrtnih zadrug prosimo, da nam pošiljajo poročila o občnih zborih, o važnejših dogodkih v področju njih zadrug. Priobčevali bomo tudi upravičene pritožbe bodisi zoper oblasti, bodisi zoper privatne avtonomne korporacije. List bo odločno zastopal vse interese obrtnikov, moško in odkrito nastopal povsod, kjer bo zahtevala korist slovenskih obrtnikov.

Slovenski obrtniki, podpirajte naše stremljenje duševno, podpirajte je pa tudi gmotno. Brez denarja se ne da nič narediti, zato apeliramo na vse zavedne obrtnike, da vsaj z obilnim naročevanjem pospešujejo in povzdignejo razvoj svojega stanovskega glasila.

Obrtni davek.

(Dalje.)

II. Kedaj se začne in kedaj se neha plačati občna pridobnina?

V tem poglavju moramo najprej povedati, kdo plačuje občno pridobnino. Pri rokodelcih in malih obrtnikih je po sebi umevno, da stori to imetnik obrta, ki navadno sam izvršuje občni pridobnini podvrženo podjetje ali opravilo. Pri večjih obrtih, ki imajo podružnice, ali iz kateregakoli vzroka nastavljene zastopnike, dalje pri obrtih, ki so v konkurzu ali pod sekvestrom, pa plačuje občno pridobnino oni, ki izvršuje podjetje v imenu pridobnini podvržene osebe, n. pr. poslovodja, zastopnik, kurator, sekvester itd.

Pri protokoliranih tvrdkah morajo tisti oddati pridobninsko izjavo, ki so po trgovskem zakoniku upravičeni trditi podpisovati. Mnogo obrtnikov, ki so obenem trgovci, je tudi protokoliranih v trgovskem registru. Davčne oblasti navajajo v svojih uradnih spisih večinoma ime in priimek protokoliranega trgovca, vendar se ozirajo tudi na trdiko samo. Pri trgovskih družbah se pa pridobnina vedno glasi na družbeno trdiko.

Ako preide podjetje od posamezne osebe na družbo ali nasprotno, se davek na novo odmeri in prejšnji izbriše.

Pri konkurzih plačuje občno pridobnino konkurzna masa, ne da bi se davek na njo prepisal.

Ako kdo ne izvršuje v resnici obrta, pa si hoče obdržati pravico izvrševanja, da vsak hip lahko začne z obrtom ali pa da more to pravico v zakup dati, lahko prosi, da se mu občna pridobnina zniža na tako imenovano brezobratno kvoto v znesku 3 K. Tako si n. pr. lahko obdrže osebe, ki imajo gostilničarsko koncesijo, to koncesijo, čeprav je ne izvršujejo.

Kakor je znano vsakemu obrtniku, se občna pridobnina plačuje vsako četrletje naprej. Plačevati se pa začne ta davek s prvim tistega meseca, v katerem se je obrt ali opravilo začelo. Ako pričenem 10. januarja z obrtom, plačam davek od 1. januarja naprej.

Drugače je pa, ako se obrt ustavi. V tem slučaju se plača občna pridobnina do konca četrletja, v katerem se je obrt ustavil. Ako neham n. pr. 10. oktobra obrt izvrševati, plačam davek do konca četrletja, to je do 31. dec.

Za izbris občne pridobnine je treba prositi pri davčni oblasti. Opozarjamo torej na to, da ne zadostuje za davčno oblast, če se obrt odglasi le pri obrtni oblasti (v Ljubljani mestni magistrat, na deželi c. kr. okrajna glavarstva), ampak prositi se mora tudi pri davčni oblasti (v Ljubljani c. kr. davčna administracija, na deželi c. kr. okr. glavarstva) za izbris občne pridobnine.

Zakon izrečno zahteva, da mora stranka sama prositi za izbris, oziroma da mora naznaniti davčni oblasti, da je obrt ustavila. Ako stranka ne stori tega, mora davek še vedno plačevati in prigodili so se že slučajji, da se je plačalo še za celo leto po koncu obrta. Navadno stranka odglasi svoj obrt pri magistratu misleč, da to zadostuje, da se ji obenem tudi davek izbriše. Obrtna oblast tudi res to naznani davčni oblasti, ki pozove dotičnika, naj prosi za izbris občne pridobnine. To se zgodi, in na podlagi te prošnje se mu davek izbriše. Vzemimo pa slučaj, da pozabi obrtna oblast naznaniti davčni oblasti, ali da se naznani izgubi ali založi, potem predpisuje davčna oblast še nadalje občno pridobnino in davčni zavezanec mora plačati, dokler se ne zglaš pri davčni oblasti. Medtem poteče lahko četrletje in plačati se mora zopet za novo četrletje.

Zato naj vsak odglasi obrt tudi pri davčni oblasti takoj ko ga ustavi, ali pa tekom štirih tednov. Ako ga pozneje odglasi, zapade zopet eno četrletje. Baš v tem oziru se dogodi neštevilno slučajev, da se preveč davka plača.

Uradnim potom se izbriše občna pridobnina le, ako se je obrt ali davku zavezano opravilo ustavilo in je obenem davčni zavezanec umrl, ali se o njem nad eno leto ne ve, kje biva.

Ako preide podjetje med davčnim četrletjem na kako drugo osebo, tedaj se predpiše pridobnina tistemu, ki je podjetje prevzel, toda davek plača ta šele za prihodnje četrletje, ker ga mora za to četrletje v zmislu zakona plačati še prejšnji lastnik. Nepravilno bi bilo, ko bi davek oba plačala, zato se mora davčna oblast ozirati na tak prehod obrta. Prigodi se pa vendarle, da davčni oblasti ni vedno znana ta okolnost, zato plača davek za isto podjetje prejšnji lastnik in oni, ki podjetje prevzame. Opozarjam za tegadelj, naj novi lastnik vedno navede v pridobninski izjavi, da je obrt prevzel od te in te osebe.

Večkrat se prigodi, da zahteva prejšnji lastnik od novega lastnika povračilo zneska, ki ga je plačal za četrletje. Do tega nima pravice. N. pr. prejšnji prepusti obrt novemu lastniku s 3. vinotokom. Po zakonu plača pridobnino do 1. prosinca prihodnjega leta, čeprav ne izvršuje obrta in ni v nikaki zvezi z njim. To se mu zdi krivično in zato zahteva povračilo od novega lastnika, ki začne pridobnino plačevati šele s 1. prosincem. Žuga mu, tudi, da ga toži, ako ne plača. Ako mu hoče novi lastnik povrniti, je to njegova zasebna stvar, siliti ga ne more nikakor, ker nima pravice. Iz tega se dostikrat izcimi sovraštvo in nepotrební stroški. Najbolje je, da se pri prepustitvi sama pogodita, kajti sicer ne doseže prejšnji lastnik ničesar.

Ako se podjetje ali obrt preseli v drugo davčno ob-
čino ali priredbeni okraj med davčnim četrtletjem, ni treba
v novem okraju zopet plačati pridobnine za to četrtletje,
ako dotičnik dokaže, da je obrt v prejšnjem kraju ustavil
najpozneje tisti dan, ko ga je pričel izvrševati v novem
obrtovališču, in da je pridobnino za to četrtletje plačal že
v davčni občini prejšnjega obrtovališča. —

(Dalje prih.)

Trgowska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

O sejah te za obrtnike kranjske dežele jako važne
korporacije bomo vedno poročali natančno, zlasti kadar se
bodo v njih razpravljale obrtniške pravice. Glede zadnje
seje dne 28. decembra 1905 se omejimo le na kratko po-
ročilo, ker v nji ni prišlo na vrsto za obrtnike posebno
važnih stvari izvzemši poročilo g. dr. Fr. Windischerja, ka-
tero priobčimo prihodnjič v celoti.

Predsednik g. Jos. Lenarčič je otvoril sejo, imeno-
val overovatelja zapisnika ter naznanil, da je trgovsko
ministrstvo z odlokom z dne 28. novembra t. l. odobrilo
proračun za leto 1906.

Zbornični svetnik g. Luckmann je poslal predsed-
ništvu daljše pismo, v katerem poroča o svojem delovanju
v železniškem svetu. To pismo sa je zbornici prečitalo.

Zbornični svet. g. Kregar je vložil predlog, tikajoč
se slovensko-nemških napisov na vseh progah drž. železnic
na Slovenskem in uvedbe dvojezičnih vozniških listkov.

Ta predlog se izroči odseku, da o njem poroča v pri-
hodnji seji.

Na vprašanje g. Kregarja, po kakšnem ključu se
bodo vršile volitve v II. in III. obrt. razredu, je odgovoril
zbornični tajnik g. dr. Viktor Murnik, da je bilo po
odločbi trg. ministrstva člane prejšnje II. kategorije obrtnega
odseka uvrstiti po višini davka, ki ga plačujejo; pet višje
obdačenih je bilo uvrstiti v novo II. kategorijo, pet nižje
obdačenih pa v III. kategorijo. Izmed svoj čas izžrebanih,
ozir. izmed onih, ki jim je itak izstopiti iz zbornice koncem
leta, odpadejo 3 na višjo in 2 na nižjo kategorijo. Zato bo
treba v II. kategoriji voliti tri, v III. pa dva člana.

Nato je poročal predsednik g. Jos. Lenarčič o
zborničnem delovanju v l. 1905. Predno je prešel na delo-
vanje zbornice, je v daljšem govoru orisal sedanji politični
in narodnogospodarski položaj v državi. Ta govor je bil
zelo zanimiv, a ga radi pomanjkanja prostora ne moremo
priobčiti.

Čitajoč zbornično delovanje v preteklem letu je na-
glašal, da je imela zbornica v tem letu 5 plenarnih in 10
odsekovih sej. Ustanovil se je poseben stalni odsek, ob-
stoječ iz ljubljanskih članov, ki se posvetuje o nujnejših
zadevah. Zbornica je pozorno sledila vsem važnejšim go-
spodarskim pojavom in se vestno zavzemala za gospodarske
interese; zlasti se je trudila za izboljšanje prometnih sred-
stev: železnic, telefona in brzojava. Zbornica se je pridru-
žila akciji, ki je merila na to, da se na progi Zidanimost—
Zagreb uvedeta dva nova vlaka. Ta akcija je bila uspešna.
Za zgradbo električne železnice Kranj—Tržič in za razžir-
jenje kolodvora in Kranju in Škofji Loki se je zbornica
krepko zavzemala.

Takisto je tudi posredovala za napravo poštnih in
brzovarnih uradov in telefonskih naprav ter se vobče bri-
gala za izboljšanje komunikacijskih sredstev. Zbornica se je

trudila za ustanovitev carinske filialke v Ljubljani, se pečala
s tarifnimi določbami ter v vsakem oziru pomagala svojim
članom v dejanju in z nasveti. Vprašanje višje trgovske šole
to leto ni moglo napredovati radi razmer v dež. zboru.
Nadejati se je, da bo ta zadeva prišla v prihodnjem deželno-
zbornem zasedanju na vrsto in da se ugodno reši. Zbornica
je podpirala razne obrtne razstave, ki so se priredile na
raznih krajih na Kranjskem. Dohodek na zborničnih dokladah
je bil proračunjen na 42.836 K, dejanski je pa znašal 44.730 K,
torej 2894 K več.

Predsedstveno poročilo se je vzelo z odobravanjem
na znanje. Nato je podal tajnik gospod dr. V. Murnik
poročilo, ki se je brez debate vzelo na znanje.

O prošnji „Zveze za pospeševanje prometa tujcev na
Kranjskem“ je poročal zbornični svet. g. Iv. Mejlač. V
odsekovom imenu je predlagal, naj se „Zvezi“ dovoli za
l. 1906. podpora 500 K, kar se je soglasno sprejelo.

Zbornični svet. g. Fürsager je poročal o prošnji
trg. društva „Merkurja“ za podporo in predlagal, naj se
dovoli običajna letna podpora 500 K. Predlog je obveljal.

Z ozirom na to, da se tako deželni, kakor mestni
uradnikom in uslužbencem zboljša gmotni položaj, je zbor-
nični svet. g. Iv. Mejlač v imenu združenih odsekov pred-
lagal, naj se tudi zborničnim uradnikom in uslužbencem od
1. januarja 1906. naprej dovolijo primerne draginjske do-
klade. Zbornica je ta predlog soglasno sprejela.

Na predlog tajnika g. dr. V. Murnika so bili za
zastopnike v obrt.-nadaljevalnih šolah izvoljeni: za Kranj
Lovrenc Rebolj, kroj. mojster v Kranju; za Škofjo
Loko: Nikolaj Lenček, notar v Škofji Loki; za Tržič:
Deu Fran, strojar v Tržiču; za Metliko: Gangl Leopold,
posestnik v Metliki; za Postojno: Maks Šeber, knjigovez
in fotograf v Postojni; za Št. Vid pri Ljubljani: Simo Jovan,
krojač v Šent Vidu; za Novo mesto: Adolf Pauser, ml.,
trгоvec v Novem mestu; za Kamnik: Anton Stadler, klepar
v Kamniku; za Šmartno pri Litiji: Vencel Arko, trgovec
v Šmartnem; za Radovljico: Ivan Sartori, ključavničarski
mojster v Radovljici; za Bled: Ivan Rus, trgovec na Bledu.

Poročilo o obrt.-nadaljevalnih šolah na Kranjskem,
katero je jako vestno sestavil zborn. koncipist g. dr. Win-
discher, priobčujemo radi velike važnosti v celoti.

O podelitvi ustanov za onemogle obrtnike in njih
vdove je poročal zbor. svet. g. j. Schrey. O tem smo
pa poročali že v prvi številki.

Važne odločbe obrtnih sodišč v obrtnih zadevah.

I.

V delavsko knjižico se sme zapisati pri-
pomba „zaradi bolezni odpuščen“. Sto zadevo
se je pred kratkim bavilo dunajsko obrtno sodišče. Neki
delavec je namreč tožil svojega bivšega mojstra na izpla-
čilo primerne odškodnine za odtuženi zaslužek, ker radi pri-
pombe v delavski knjižici: „zaradi bolezni odpuščen“ ni
mogel dobiti nikakega dela, dasiravno je v enem dnevu na
desetih krajih vprašal po delu. Toženec je trdil, da je hotel
z navedeno pripombo le pojasniti, da tožitelja ne zadeva
nobena krivda, da se je delavsko razmerje razdrlo, ter ugo-
varjal, da bi delavec-tožitelj vsled tega trpel kako škodo.

Obrtno sodišče je tožbo zavrnilo ter to svojo odločbo sledeče utemeljilo: Po § 80 d obrtnega reda se sme v delavsko knjižico vpisati izpričevalo le v toliko, v kolikor je to izpričevalo ugodno za delavca. Pripomba v izpričevalu „zaradi bolezni odpuščen“ pa nikakor ne vsebuje kake neugodne okolnosti za delavca, seveda le, če ta pripomba odgovarja dejanskim razmeram, če je bil toraj delavec v resnici bolan in se je delavsko razmerje vsled tega razdrlo. Nasprotno se mora taka pripomba v izpričevalu smatrati ugodno za delavca, ker pojasnjuje, da delavec ni kriv, da se je delavsko razmerje razdrlo.

II.

Vprašanje, jeli obrtnik, ki preneha s svojim obrtom, zavezan vsprejemno pristojbino za obrtno zadrugo iznova vplačati, ako zopet začne izvrševati opuščeni obrt, se je po najnovjših oblastvenih odločbah naslednje rešilo: Če se obrtni list ali koncesija vrne, izstopi obrtnik tudi iz dotične obrtne zadruge. Če tedaj obrtnik iznova začne izvrševati svoj obrt, postane iznova član dotične obrtne zadruge in mora tudi pristopnino k tej zadrugi zopet plačati. Če je pa obrtnik član take zadruge, ki obsega več obrtov, in če iznova začne izvrševati obrt, obsežen v obrtni zadrugi, mu ni treba pristopnine še enkrat plačati.

III.

Pravica delavca do odškodnine nepravočasne izročitve delavske knjižice. Delodajalec, ki delavcu po pravilni odpovedi službenega razmerja ne vroči pravočasno delavske knjižice, je zavezan delavcu plačati odškodnino in to tudi v slučaju, ako delavec svoje knjižice ni izrecno zahteval. Delavec ima pravico zahtevati odškodnino za odišli zaslužek, ter mu v ta namen v normalnih delavskih razmerah ni treba dokazati, da bi bil v slučaju pravočasne vročitve delavske knjižice takoj delo dobil ter svojim zmožnostim in krajevnim razmeram primerno plačilo zaslužil. (Odločba obrtnega sodišča v Brnu z dne 21. novembra 1898.) Nasproti pa delavec, kateremu delodajalec po pravilni odpovedi službenega razmerja le pomotoma ni pravočasno vročil delavske knjižice, ni upravičen zahtevati odškodnino v zmislu §§ 79, 80 c in 80 g obrtnega reda, ako namenoma ni reklamiral knjižice od bivšega delodajalca. (Odločba obrtnega sodišča v Brnu z dne 10. novembra 1898.)

IV.

Delodajalec, ki pravi svojemu pomočniku „p o b e r i s e i n p o j d i“, s temi besedami še ni odpustil pomočnika, če temu takoj na to pojasni, da so imele izrečene besede drugačen pomen. (Odločba obrtnega sodišča v Brnu z dne 15. januarja 1901.)

V.

Če reče delodajalec pri vsprejemu pomočnika, da se mora ta pri njem šele vdelati, ne znači to, da ga je vsprejel na poskušnjo. (Odločba obrtnega sodišča na Dunaju z dne 2. julija 1902.)

VI.

Ravnotako se ne sme sklepati, da je delodajalec vsprejel pomočnika na poskušnjo, če mu je pri vsprejemu splošno rekel, da ga vsprejeme le, ako je spreten. (Odločba obrtnega sodišča v Brnu z dne 10. februarja 1903.)

VII.

Izjava obrtnega podjetnika pri vsprejemu pomožnega delavca, da ima dela samo od danes do jutri, še ne da sklepati na dejstvo, da je odpoved izključena. (§ 77. obrtnega reda; odločba obrtnega sodišča na Dunaju z dne 18. februarja 1902.) K.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. Ko sem čital v prvi številki Vašega lista članka „Deželna zveza in obrtne zadruge na Kranjskem“ in pa „Bolniška blagajna deželne zveze“, vzbudila se je v meni posebna želja, da bi tudi ljubljanski mizarji ustanovili svojo lastno zadrugo. Če pogledam druge obrte v Ljubljani, so skoro vsi združeni v obrtne zadruge, nekaj obrtnikov, katerih je v Ljubljani malo, so se spojili celo v deželno zadrugo. Sami ljubljanski mizarji samevajo in životarijo brez vsake organizacije. Dočim so v drugih mestih mizarske zadruge v vsakem pogledu najbolj razvite, so pri nas na Kranjskem po deželi mizarji udeljeni v kolektivne zadruge, v Ljubljani pa nimamo mizarji nikake zadruge. Res je, da je pred nekaj časa poskušal zadrugi inštruktor iz Gradca ustanoviti mizarsko zadrugo, ali kaj je temu vzrok, da je ni ustanovil, tega ne vem. Deželna zveza, ki ima tudi v svojem programu namen pomagati ustanavljati obrtne zadruge, bi storila jako važen korak, ako bi vzela vso stvar iznova v roko in morda se ji poprej posreči ustanoviti mizarsko zadrugo nego komu drugemu. Umestno bi bilo, da bi načelstvo deželne zveze sklicalo ljubljanske mizarje na pogovor, pri katerem naj bi se izvolil pripravljalni odbor in storil vse potrebne korake, da bi se ustanovila mizarska zadruga. Uverjen sem, da se vsi ljubljanski mizarji ne bodo ogrevali za ustanovitev zadruge, ali to naj ne plaši deželne zveze, ji bomo pa drugi bolj hvaležni in se z veseljem priklopili k zaželeni obrtni organizaciji in z združenimi močmi pripomogli do zaželenih uspehov zveze. F. P.

Iz Ljubljane. Prejel sem cenjeni list „Slov. Obrtnika“, katerega je bilo po mojem in po mnenju mnogih tovarišev, že zdavno potreba, le žal da se to ni moglo že nekaj let poprej zgoditi. A tudi zdaj še ni prepozno, pogum velja, in poprijeti se je treba dela s podvojeno močjo. Zato pa je vsakega posameznika dolžnost, da dela in agitira za naše glasilo kolikor moči dopuščajo, in naš list se mora razširiti in pognati sad, ne le na Kranjskem ampak tudi po sosednih slovenskih deželah.

Nadalje sem z velikim veseljem bral načrt o naši obrtniški blagajni za slučaj bolezni. To bolniško blagajno mislim, da mora vsakdo z največjim veseljem pozdraviti, ker je to koristna uredba za vsakega obrtnika kranjske dežele.

Tudi tukaj bi se bilo treba prijeti dela in agitacije za našo bolniško blagajno. Sveta je dolžnost vsakega posameznika, da pristopi k blagajni, če tudi je mogoče pri bolniški blagajni „Union“. Naj bi raje to opustil, in podpiral našo domačo bolniško blagajno. Povedati pa tudi moram, da pojde počasi najprej, kajti veliko obrtnikov je na Kranjskem, ki še danes leto ne vedo, kaj smo pravzaprav ustanovili v Ljubljani. Nihče jim v pravem pomenu besede ne bo raztolmačil, kakšne koristi in kakšna dobrota je bolniška blagajna za obrtnika v slučaju bolezni, če je ta prepuščen svojim lastnim rokam, kakor je to večina pri nas na Kranjskem.

Tudi jaz sem premišljeval, kako bi se dalo pomagati bolniški blagajni ter sem prišel do mnenja, da bi bilo jako dobro, če bi šel eden izmed ljubljanskih obrtnikov po celi

Kranjski na agitacijo, in bi nabiral ude za našo bolniško blagajno, kakor to stori Union z Dunaja. Rekli boste da to pri nas ni mogoče, ker bi bili preveliki stroški za malo blagajno. Ne, stroški zato bi ne bili veliki, in bolniška blagajna bi z enim vnetim zastopnikom skoro prišla na dobro stališče.

Fr. Saj.

Z Jesenic. Velecenjeni gospod urednik! Že v prvi številki Vašega cenjenega lista, ste prinesli dopis iz Novega mesta, v katerem neki tovariš povdarja važnost „Slovenskega obrtnika“ za splošno in v obče potrebno organizacijo slovenskih obrtnikov. Dovolite mi, da tudi jaz tem potom ocenjujem važnost „Slovenskega obrtnika“. Zagotavljam Vas, da sem bil prav prijetno iznenaden, ko sem dobil v roke „Slovenskega obrtnika“. Morda ste tudi radovedni, zakaj? Že dejstvo samo, da se je ljubljanskim obrtnikom oziroma „Deželni zvezi“ posrečilo priti enkrat do tega cilja, da so ustanovili svoje lastno glasilo, je zelo važen korak napredka in uverjen sem, da ne bo slovenskega obrtnika na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Goriškem itd. ki se ne bi naročil na edini slovenski list, ki zastopa edino le interese obrtnega stanu in se ne peča s strankarstvom. Vsakemu prepušča svoje politično naziranje in želi obrtnike zediniti le na gospodarskem polju. Kar se tiče vsebine prve številke, mora vsak obrtnik priznati, da je za njega prava duševna hrana, zlasti bo užival, ko bo začel list prinašati še strokovne članke in najnovejše iznajdbe na obrtniškem polju. Verjemite mi, gospod urednik, da se jaz v svoji mladosti, ko sem živel v Ljubljani, nisem zanimal za razvoj in napredek obrtništva. Pa zakaj ne? Radi tega ker nisem nikdar dobil v roke strokovnih in obrtnih časopisov. Šele ko sem prišel v Gradec in na Dunaj, sem imel priliko čitati obrtne časopise, v katerih sem našel zase primerno gradivo. Začel sem se zanimati za svoj obrt, začel sem postajati ponosen, da sem obrtnik in začel sem se zanimati za organizacijo obrtnikov, ki je zlasti na Dunaju zelo živahna, začel sem se udeleževati obrtnih shodov in vse to me je privedlo do zavesti, da obrtnik mora biti združen v obrtni organizaciji in je še bolj te potreben kot vsak drugi stan, ker mu ravno primanjkuje že iz mladosti obrtne zavednosti. Prišel sem do prepričanja, da se ravno obrtniki na Kranjskem zelo malo zanimajo za obrtno organizacijo in ne samo to, sploh se ne brigajo za napredek obrtnega stanu, bodisi na tem ali onem polju. Prepričan sem pa tudi, da se bodo obrtniki če bodo čitali „Slovenskega obrtnika“ začeli bolj intenzivno zanimati za obrtni stan kakor sem se jaz začel in ko bodo našli v listu gradivo, bodo prišli do drugega prepričanja kakor so danes in zvezi bo veliko lažje doseči svoj namen. Slovenskim obrtnikom pa priporočam, poprimite se svojega glasila, vzdržujte ga in prepričani bodite, da leži obstoj in razvoj „Slovenskega obrtnika“ v Vaših rokah in le obrtnikom se bode smelo opravičeno predbacivati, da so s težkim trudom ustanovljeni list zopet pokopali. Uredništvu „Slovenskega obrtnika“ pa priporočam, da brez vsakih obzirov prinese imenik takih obrtnikov, ki ne podpirajo lista s svojim naročilom. Sramotno bi bilo za ves obrtni stan, da se ne bi moglo vsled nezavednosti stanovskih tovarišev vzdrževati lastno glasilo. Za sprejem mojih vrstic se Vam vnaprej najtopleje zahvaljujem in želim „Slovenskemu obrtniku“ najboljšega uspeha.

N. F.

Obrtniške vesti.

Državni kongres gostilničarjev na Dunaju dne 6. decembra 1905, katerega se je udeležilo več nego 2.000 odposlancev, mnogo državnih poslancev in zastopniki vlade, je

bil dostojna in krepka manifestacija za novo obrtno novelo. Vsestransko se je naglašalo, naj se v novem obrtnem zakonu postavno zahteva dokaz usposobljenosti za izvrševanje gostilniškega obrta ter naj se prodaja piva v steklenicah uvrsti med koncesijonirane obrte. Povdarjalo se je tudi, naj se prizna obrtnim zadrugam pravica rekurza in ugovora. Posebno se je zahtevalo, naj se obrtna reforma vsekakor postavno uredi še pred pretekom postavodajalne dobe državnega zbora. V zmislu teh predlogov in nasvetov se je sprejela tudi tozadevna resolucija. Načelnik permanentnega obrtnega odseka v državnem zboru, državni poslanec dr. Malachowski, je zbrane zagotavljal, da se je obrtni odsek vedno rade volje oziral na upravičene zahteve gostilničarjev, ter da bo to tudi v bodoče storil, za kar je neobhodno potrebno, da so poslanci in zastopniki gostilničarjev vedno v neposredni dotiki.

K.

III. zborovanje avstrijskih čevljarjev na Dunaju.

(Konec.) Konzulent *Stratzkanej* je povdarjal, da je vlada zelo naklonjena kreditni organizaciji, ki naj bi se razširila po celi državi. Toda mali obrtniki so premalo izvežbani v knjigovodstvu, zato je urad za pospeševanje obrta uvedel knjigovodske tečaje, po katerih naj bi se med obrtniki razširilo znanje knjigovodstva. Potem naj se ustanove kreditna društva, ki bodo dajala obrtnikom kredit. Vlada podpira obilno taka društva.

Kabelka iz Gradca je zagovarjal surovinske zadruge za čevljarje, ki so ena najboljših uredb za obrtnike. Surovinska zadruga v Gradcu ima okrog 200.000 kron letnega prometa. Treba pa je, da se prave osebe z vso resnostjo zavzemajo za zadruge, sicer je skoro konec takim zadrugam. Dalje je priporočal, naj imajo čevljarji vedno narejene čevlje v zalogi.

Pri naslednji točki: *dobava za armado* je poročal *Walz* iz Judendorfa, ki je zahteval, naj izroči vlada vsaj 50 odstotkov dobave čevljev za c. in k. vojsko malim obrtnikom oziroma obrtnim zadrugam, ki so izkazale svojo sposobnost za tako dobavo. Sprejela se je tudi podobna resolucija.

Glede dela v prisilnih delavnicah in kaznilnicah se je sprejela resolucija: Vlada se pozivlje, da čimprej predloži zbornici poslancev predlog zakona, da se prisiljenci ne smejo več porabiti za obrtna dela. Vsako leto se uvažajo v Avstrijo predmeti, ki se radi konkurence ne morejo tukaj izdelovati. Ti polizdelki naj se izdelujejo doma in naj se za njih izdelovanje porabljajo prisiljenci. Vsled tega ne bodo več obrtniki oškodovani, ker so se javne dobave dajale kaznilnicam za cene, s katerimi obrtniki nikakor ne morejo konkurirati. — Dalje se je sprejela resolucija, naj se predloži zakon zoper nepošteno konkurenco in zoper blagovne hiše (*Warenhäuser*), ki so pa le na Dunaju. V načrtu zakona zoper nepošteno konkurenco naj se ustavi tudi določilo, da morajo državna pravdnikstva zoper kršitelje zakona takoj sami nastopiti, ne da bi se to storilo šele na zahtevo oškodovanca.

Končno se je izvolila deputacija k državnemu vojnemu in k trgovinskemu ministrstvu ter odposlala udanostna brzojavka cesarju. — Zborovanje je trajalo štiri ure. Zborovanje je brzojavno pozdravila tudi čevljarska zadruga v Ljubljani.

Osebnosti. Ravnatelj ljubljanske obrtne šole in znani prijatelj in pospeševatelj obrtnega stanu gosp. *Ivan Šubic* je pomaknjen v VII. činovni razred. Častitamo. — Gosp. *F. S. Noll*, dolgoletni stavbinski in galanterijski klepar je s 1. januarjem opustil svoj obrt ter bode užival sad svojega dolgoletnega truda in varčnosti. Njegovo obrt je prevzel g. *Josip Stariha*, kateri je bil dosedaj mnogo let poslovodja tvrdke *E. M. Ecker*. — Gospod *Anton Leben*, nožar, doma iz Borovnice, je otvoril v Ljubljani na Starem trgu št. 15. nožarsko delavnico in trgovino z vsakovrstnimi noži in škarjami.

Zadružne vesti.

Od odbora zadruge krojačev, klobučarjev in rokovičarjev smo dobili naslednji poziv na zadružne člane: P. n. mojstrom in mojstrinjam, članom krojaške zadruge v Ljubljani. V zmislu sklepa občnega zbora z dne 22. februarja in odborove seje z dne 24. avgusta 1905 se častitim mojstrom in mojstrinjam naznanja, da se od 1. oktobra t. l. vpelje za učence preizkušnja, to je, da bo moral vsak učenec znati napraviti vajenski kos. Ako bi tega ne znal v zadovoljnost nalašč v ta namen sestavljene komisije napraviti, ne bo oproščen,

temveč bo primoran od enega do treh mesecev se še dalje učiti. Preizkušnja se bo vršila vsako prvo nedeljo v mesecu v pisarni zadruga ob 1/22. uri popoldne, na kar se p. n. mojstri in mojstrinje posebno opozore, da svoje vaje pravočasno na to pripravijo. Tudi se naznanja mojstrom in mojstrinjam, ki imajo učenke, pa jih pri zadrugi niso upisali, da tem učenkam zadruga odslej naprej ne bo dala nobenih izpričeval k samostojnosti, nasprotno zadrugo vodstvo bo še take mojstre in mojstrinje pri obrtni oblasti naznanilo in kaznovalo. Prosi se, da člani izpolnjujejo sklepe občnega zbora, da se ognejo vsem sitnostim, ki si jih lahko nakopljajo radi zanemarjanja svojih dolžnosti.

Vabilo na VII. redni občni zbor „Obrtne zadruga svobodnih, rokodelskih in dopuščenih obrtov za sodni okraj Novomeški“, kateri se bode vršil v nedeljo 21. januarja 1906 ob 2. uri popoldan v gostilni „pri Solnu“ v Novem mestu s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav in poročilo načelnikstva. Poroča g. Frančič. 2. Poročilo tajništva o združnem delovanju v letu 1905 in blagajniškem stanju. Poroča g. Malovič. 3. Izpremema združnih pravil § 4, 4. in 5. odstavek. 4. Pristop k deželni zvezi kranjskih obrtnih zadrug. 5. Obligatorični pristop k mojstrski bolniški blagajni. 6. Volitev načelnika in podnačelnika. 7. Volitev pet odbornikov in enega namestnika. 8. Posamezni predlogi in raznoterosti. — Načelnikstvo obrtne zadruga.

Pozor zadruga! Načelnikstvo dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani dovoljuje si vse zadruga, ki so član zveze, tem potom opozoriti, da preteče letos doba delegatov. Treba je letos zveznim zadrugam voliti nove delegate in sicer na vsakih dvajset združnih članov enega delegata.

Cenjene zadruga se torej prosi, da volijo iz svoje srede člane, ki se bodo z zanimanjem udeležili občnega zbora in pripomogli do resnega in uspešnega delovanja. Novo izvoljene delegate naj se nemudoma naznani zveznemu načelnikstvu, da pravočasno pošlje izkaznice.

Načelnikstvo dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani.

Književnost.

Die Wohnungs- und Gesundheitsverhältnisse der Schuhmacher. V knjižni zalogi Alfreda Hölder na Dunaju je izšla pod gorenjim naslovom knjiga, ki priobčuje žalostno statistiko stanovanjskih in zdravstvenih razmer čevljarjev. Uradniki delavskega statističnega urada so pregledali 723 čevljarjskih stanovanj. Od teh so našli 292 to je 40 % popolnoma ali deloma vlažnih. V Trebiču na Moravskem je bilo 70 % vlažnih stanovanj. V knjigi čitamo o nekaterih stanovanjih tako bedno stanje, da se morajo človeku lasje ježiti. Tu se kaže obupni položaj malega obrtnika, kateremu je treba z vsemi sredstvi pomagati. Kdor se hoče poučiti o teh razmerah, naj si nabavi knjigo, ki jo priporočamo.

Listnica uredništva. Od 3. številke naprej bo list redno izhajal 1. in 15. vsakega meseca. Prosim sotrudnike, da nam pošljejo vsaj do 11. oziroma 26. vsakega meseca svoje dopise in rokopise, ako hočejo, da jih pravočasno prijavimo. — G. Fr. Saj. v Lj. V dopisu izraženi želji, katere pa nismo mogli priobčiti, bomo izkušali ugoditi. Glede Vašega nasveta o bolniški blagajni se bo sklepalo v seji bolniške blagajne.

Upravništvo „Slov. obrtnika“ prosi slavn. načelnikstva obrtnih zadrug ter predsedstva trgovskih in obrtnih društev na Kranjskem, pa tudi ona vseh slovenskih kronovin, da blagovolé poslati imenike članov v svrhu razširjenja našega glasila oziroma radi pridobitve naročnikov širom slov. domovine. Za uslugo se vnaprej najtopleje zahvaljuje za upravn. „Slov. obrtnika“ Eng. Franchetti, Ljub. ništvo

Posredovalnica „Slovenskega obrtnika“.

Priobčevanje oglasov in ponudb za delo v tej rubriki je za naročnike lista brezplačno. Nenaročniki plačajo za enkratno objavo: Samostojni obrtniki 80 v, pomočniki in vajenci 50 v, kateri znesek je vnaprej poslati. — Naznanila sprejema upravništvo „Slovenskega obrtnika“.

Posredovalnica dež. zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani je pri načelniku gosp. Engelb. Franchetti-ju, Jurčičev trg 3. — Pristojbina za člane: 4 v, za nečlane 1 K. Pomočniki so pristojbine prosti.

Posredovalnica zadruga gostilničarjev in kavarnarjev je na Starem trgu št. 19 v Ljubljani. — Oglase sprejema istotam združni načelnik g. Iv. Tosti.

Hiša v Ljubljani v kateri se nahaja dobro idoča **gostilna** kakor tudi velik hlev, proda se takoj. Več poizve se v upravnistvu „Slovenskega obrtnika“.

Cenik tiskovin

za vodstvo obrtnih zadrug.

Izdala deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug.

Založila tiskarna **J. Blasnik** nasledniki v Ljubljani, Breg 12. Obr. 1. **Učna pogodba** 10 kom. 20 v. Obr. 2. **Knjiga združnih dohodkov** 10 kom. 60 v. Obr. 3. **Knjiga združnih stroškov** 10 kom. 60 v. Obr. 4. **Zapisnik pomočnikov** 10 kom. 60 v. Obr. 5. **Zapisnik združnih članov** 10 kom. 60 v. Obr. 6. **Združnih vajencev** 10 kom. 60 v. **Pobotnice**, blok a 100 listov 1 blok 80 v.

Lepa priložnostna darila!

Krasna darila ♦ ♦

za razne prilike:

ure, verižice, zapestnice,

najrazličnejšo

zlatnino in srebrnino

sploh, tudi v modernem, secesijoniističnem slogu, po najnižjih cenah priporoča p. n. občinstvu

Fran Čuden

urar in trgovec v Ljubljani, Prešernove ulice.

Filijalka: Mestni trg.

Novi ceniki tudi po pošti brezplačno.

Tvrdka
ČEŠNIK & MILAVEC

Špitalske ulice v Ljubljani Lingarjeve ulice

priporoča slavn. občinstvu

izvanredno lepo svojo zalogo

suknenega, modnega
manufakturnega blaga

po najnižji ceni.

12-1

!! Postrežba strogo solidna !!

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidravlične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzerja nasl. Ljubljana, Slomškove ulice 4

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirovorcu, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjični zastori in solnčne plakte po najnovšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov

J. Krajec nasl.

knjigarna, tiskarna in knjigoveznica
v Rudolfovem (Novo mesto) — Kranjsko.

Spisi Krištofa Šmida. Do sedaj je izšlo 15. snopičev. Spisi Krištofa Šmida se vedno nadaljujejo. Najbolj priporočljive knjige za mladino in darila. — Narodna biblioteka. Obče priljubljeno berilo za mladino in odrasle. Snopič po 30 vin. — Tisoč in ena noč. Pravljice iz jutrovnih dežel. — Valvasor, „Ehre des Herzogtums Krain“. Štiri velike knjige v originalnih platnicah 100 kron. — Največja izbira vsakovrstnih molitvenikov. — Velika zaloga leposlovnih, podučnih in zabavnih knjig. — Missale Romanum. Po izvirni ceni od slavne tvrdke „Friderik Pustet“ v Reznju. — Zaloga različnega papirja ter pisarniškega, risarskega in šolskega orodja. — Zaloga vsakovrstnih podob in podobice, rožnih vencev, svetinjic, križcev itd. — Vse tiskovine in druge potrebščine za Marijine družbe. — Zaloga vseh uradnih tiskovin za cerkev, šolo in županstvo.

Tiskarna oskrbljena z najnovjšimi stroji in modernimi črkami. Izvršuje točno in lično vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

„Dolenjske Novice“ Eden najboljših gospodarskih listov. Jako priporočljiv list za kmetovalce in vinogradnike. „Dolenjske Novice“ izhajajo 1. in 15. dan meseca. Naročnina za celo leto 2 K naprej. Obširni ceniki se razpošiljajo zastoj.

se odlikuje s posebno lepo, trpežno in ceno vezavo knjig in zapisnikov. Največja in najboljša knjigoveznica na Dolenjskem.

Knjigoveznica

Prva dolenjska tvornica lončenih peči Iv. Appe v Kandiji pri Novem mestu

priporoča sl. občinstvu in častiti duhovščini
svojo bogato zalogo

lončenih peči in štedilnikov

za stanovališča, šole, župnišča, gostilne in večje dvorane. Trpežnost peči proti vročini in nespremenljivost barve odlikujeta izdelke te tvrdke pred vsakimi drugimi. Jamstvo zagotovljeno, postrežba poštena, cene nizke.

Ivan Širk klavec in prekajevalec mesa v Ljubljani

Poljanska cesta 7, prodaja na drobno v Šol. drevoredu

priporoča p. n. občinstvu, posebno gg. gostilničarjem svoje izborni prekajeno in okusno prašičje meso. — Jako fine klobase, izborna šunka in drugo vedno sveže, v stroko spadajoče blago vsak dan na razpolago. — Pošilja se tudi po pošti.

Ustanovljeno leta 1852.

Milko Krapeš, urar v Ljubljani,

Jurčičev trg šte. 3, pri železnem mostu
pripoča svojo bogato zalogo

zlatih, srebrnih, tula- in nikelnastih
ur, verižic, stenskih in nihalnih ur, uhanov in prstanov

Kupuje in zamenjava staro zlato in srebro.

Gosp. urarjem v mestu in na deželi priporočam izredno veliko svojo **zalogo furnitur.**

Glavno zastopstvo za Kranjsko **zaloge strun za nihalne ure** v vseh dolžinah in debelostih.

Pozor! Prva slovenska zaloga zobotrebcev.

Lastnik: Josip Plankar, Dolenjska cesta 53.

100 butarc	K 1:20
"	" 1:80
"	" 2:60
"	" 3:20
"	" 5:20
Cene nizke. — Postrežba točna.	

Cenjeni gostilničarji se opozarjajo, da je to edina slovenska tvrdka.

Odelcem, kateri naroče večje število, primeren popust.

Ivan Kregar

v Ljubljani, Poljanska cesta 15

izdeluje predmete iz bronca, poniklja, posrebrni in pozlati stare stvari. 2

Matko Malovič

mizar v Novem mestu

se priporoča slavnemu občinstvu v iz-
vršev poljubnih
v mizarstvo stroko
spadajočih del
katere izdeluje mehanicnim načinom v
najraznovrstnejšem poljubnem slogu
solidno in poceni. 2

Frančič Davorin

klobučar v Novem mestu

priporoča svojo zalogo

klobukov najnovejše mode, raznovrstnih
čepic za kolesarje, obrtnike, trgovce in
gospodo prirejenih za poljubno sezono.

V zalogi je tudi najraznovrstnejše klobučer-
vinasto obučalo za moške,
ženske in otroke ter vsprejem-
ljejo se vsa v stroko spadajoča
popravila, snaženje klobukov,
slamnikov itd. itd. 3-2

Vse po najnižjih cenah.

Panorama-Kosmorama

v Ljubljani, Dvorni trg 3
pod „Narodno kavarno“

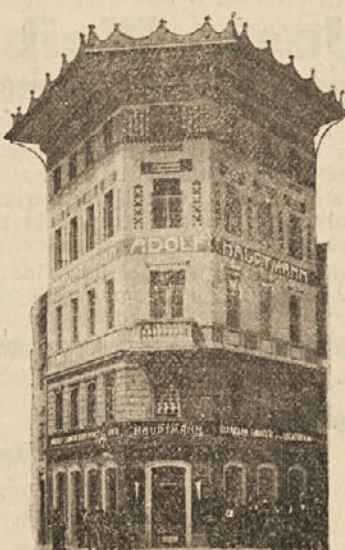
Stalna
razstava od-
likovanih izvornih
slik na steklu. • Vsak
teden nova serija. Poto-
vanje po vsem svetu. Jako
zanimivo in poučljivo za
odrasle in mladino. Zna-
menitost prve vrste za
slehernege. Elektr.
razsvetljava

Gustav Murn

svečar in medicar v Novem mestu

priporoča slavnemu občinstvu in gg. obrtnikom
sveče razne velikosti, sčičen vosek, naj-
finejši mēd za domačo porabo in za pitanje
čebel, cepilni vosek, voščene podobe in
medene izdelke, vse vedno sveže po naj-
nižjih cenah; večjim odjemalcem tudi še znaten
popust. — Kupuje nesciščeni vosek po naj-
višjih dnevnih cenah. 3-2

Prodaja na debelo in drobno!

Čeniki zastonj in franko!

Čeniki zastonj in franko!

Ustanovljeno leta 1852.

Priznано najboljšo in najizdatnejše
oljnate barve

firnež, edino le iz kranjskega la-
nenega olja, in 2

najfinejše lake
angleške, za vozove, kočije itd.

barve za umetnike,
fine oljnate barve za
študije dr. Schönfelda;

akvarelne barve, trde in
tekoče;

tempera-barve v tubah za
umetnike in šolo,

pastelne barve, razno-
barvne tinte, tuše in
barve za obreze knjig,
bronce, slikarsko platno
in papir, palete, škatlje
za študije, čopiče za
umetnike, slikarje cerkvā

in sob, pleskarje in mizarje

najnovejše slikarske vzorce,
prodaja in ima v zalogi:

Adolf Hauptmann

Prva tovarna oljnatih barv, firnežev,
lakov in steklarskega kleja.

Največja zaloga mavca (gips), karboli-
neja, kleja za mizarje, hišnih fasadnih
barv za apno in najboljših čopičev za
zidarje in vsako obrt.

Zahtevajte cenike!

L. MIKUSCH

tovarna dežnikov in solnčnikov
v Ljubljani, Mestni trg šte. 15

priporoča
svojo veliko zalogo
dežnikov
in solnčnikov

priprostitih in elegant-
nejših. solidno, trpežno
izdelanih 2
po najnižjih tovar-
niških cenah.

Prevleke in poprave izvršé se dobro in poceni

Lepe priloznosti

naj ne zamudi, kdor hoče poceni kupiti

hišo v Črnomlju

na Glavnem trgu št. 18,

pripravno za vsako obrt in trgovino.
Ker je v bližnji bodočnosti zasigurana
gradnja železnice skozi Črnomelj, je
upoštevati, da se more sedaj kupiti po
2 ceni. — Pojasnila daje

g. Davorin Frančič v Novem mestu.

Krojač 1

Fran Jeločnik

Ljubljana, Trubarjeve ulice 2

priporoča slav. občinstvu svojo

krojaško obrt.

Naročena dela izvršujejo se
točno in ceno. 1

Tovarna stolov

Franceta Švigeljna

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko

izdeluje

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po
najnižjih cenah brez konkurence.

Ilustrovani cenik pošlje se na zahtevo
zastonj in franko. 2